

T.T. 08.01.2015
(Emek Sineması)

T.C.
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
BİRİNCİ KURUL

Y.D. İtiraz No : 2014/8430

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMİ HAKKINDA

VERİLEN KARARA İTİRAZ EDEN (DAVACI) : TMMOB MİMARLAR ODASI
İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ

VEKİLİ : AV. ŞERAFETTİN CAN ATALAY
Kemankeş Cad. No: 31 FATİH/İSTANBUL

KARŞI TARAF (DAVALI) : KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ANKARA

MÜDAHİLLER : 1- ELSA ZGORİDİS (DAVACI)
2- SUAT TÜTÜNCÜOĞLU (DAVACI)
3- İSMAİL AHMET SARPER (DAVACI)

VEKİLİ : AV. HASAN TİFTİK
İlkiz Sok. No: 16/27
SIHHİYE-ÇANKAYA/ANKARA

VEKİLLERİ : AV. ESER GÜLTEKİN
AV. TAYFUN AKTAŞ
Kervangec Mev. Sok. Birlik Apt. B Blok
No:11 K:2 D:6
MECİDİYEKÖY-ŞİŞLİ/İSTANBUL

İSTEMİN ÖZETİ : Yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin olarak İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nce verilen 20/11/2014 tarih ve E:2014/1825 sayılı karara itirazdan ibarettir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Birinci Kurulunca yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin karara itiraz incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; İstanbul ili, Beyoğlu ilçesi, Hüseyinağa Mahallesi, Sakızağacı Sokak, 5 pafta, 29,30,31,32,33 parselleri kapsayan alana ilişkin İstanbul Yenileme Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 17/09/2009 günlü, 954 sayılı ve 09/10/2009 günlü, 973 sayılı kararı kararlarının ve eki avan projelerin iptali ile yürütmelerinin durdurulması istemiyle açılmıştır.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun amaç başlıklı 1.maddesinde kanunun amacının; korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili tanımları belirlemek, yapılacak işlem ve faaliyetleri düzenlemek, bu konuda gerekli ilke ve uygulama kararlarını alacak teşkilatın kuruluş ve görevlerini tespit etmek olduğu belirtildikten sonra, aynı kanunun "Tanımlar ve Kısaltmalar" başlıklı **3.maddesinin (a)-8.bendinde** Koruma amaçlı imar plânı; bu Kanun uyarınca belirlenen sit alanlarında, alanın etkileşim-geçiş sahasını da göz önünde bulundurarak, kültür ve tabiat varlıklarının sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda korunması amacıyla arkeolojik, tarihi, doğal, mimari, demografik, kültürel, sosyo-ekonomik, mülkiyet ve yapılaşma verilerini içeren alan araştırmasına dayalı olarak; hali hazır haritalar üzerine, koruma alanı içinde

T.C.
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
BİRİNCİ KURUL

Y.D. İtiraz No : 2014/8430

yaşayan hane halkları ve faaliyet gösteren iş yerlerinin sosyal ve ekonomik yapılarını iyileştiren, istihdam ve katma değer yaratan stratejileri, koruma esasları ve kullanma şartları ile yapılaşma sınırlamalarını, sağlıklaştırma, yenileme alan ve projelerini, uygulama etap ve programlarını, açık alan sistemini, yaya dolaşımı ve taşıt ulaşımını, alt yapı tesislerinin tasarım esasları, yoğunluklar ve parsel tasarımlarını, yerel sahiplilik, uygulamanın finansmanı ilkeleri uyarınca katılımcı alan yönetimi modellerini de içerecek şekilde hazırlanan, hedefler, araçlar, stratejiler ile plânlama kararları, tutumları, plân notları ve açıklama raporu ile bir bütün olan nazım ve uygulama imar plânlarının gerektirdiği ölçekteki plânlar olarak tanımlanmıştır.

5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkları Yenilerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması hakkındaki Kanunun amaç ve kapsam başlıklı 1.maddesinde ise; Bu Kanunun amacı, büyükşehir belediyeleri, büyükşehir belediyeleri sınırları içindeki ilçe ve ilk kademe belediyeleri, il, ilçe belediyeleri ve nüfusu 50.000'in üzerindeki belediyelerce ve bu belediyelerin yetki alanı dışında il özel idarelerince, yıpranan ve özelliğini kaybetmeye yüz tutmuş; kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurullarınca sit alanı olarak tescil ve ilan edilen bölgeler ile bu bölgelere ait koruma alanlarının, bölgenin gelişimine uygun olarak yeniden inşa ve restore edilerek, bu bölgelerde konut, ticaret, kültür, turizm ve sosyal donatı alanları oluşturulması, tabii afet risklerine karşı tedbirler alınması, tarihi ve kültürel taşınmaz varlıkların yenilerek korunması ve yaşatılarak kullanılmasıdır. Bu Kanun, yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda oluşturulacak olan yenileme alanlarının tespitine, teknik altyapı ve yapısal standartlarının belirlenmesine, projelerinin oluşturulmasına, uygulama, örgütlenme, yönetim, denetim, katılım ve kullanımına ilişkin usûl ve esasları kapsadığı hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 09.10.2009 günlü, 973 sayılı kararında; 5366 sayılı Kanuna istinaden oluşan ve Bakanlar Kurulu'nun 20.06.2006 gün ve 2006/10172 sayılı kararı ile Yenileme Alanı olarak belirlenen alanda kalan, İstanbul ili, Beyoğlu ilçesi, Hüseyinağa Mahallesi, Sakızağacı Sokak, 5 pafta, 338 adaya ilişkin, İstiklal Caddesi ve Yeşilçam Sokaktan cephe alan 29, 30, 31, 32, 33 parselleri kapsayan yenileme avan projesinin uygulanabilmesi için bu parsellerin tevhidinin uygun olduğuna, teklif edilen avan projenin uygun olduğuna, 33 parselde yer alan Cercle D'orient yapısının koruma grubunun I olarak belirlenmesine, İsketinj Apartmanı'nın, Melek Apartmanı'nın, Emek Sineması Salonu'nun, 29 ve 32 parsellerdeki taşınmazların, eski 27 ve 28 parsellerdeki taşınmazların tescillerinin devamına ve koruma gruplarının II olarak belirlenmesine, İpek Sineması'nın Yeşilçam Sokağı'na cephe veren duvarlarının korunmasına, tescilinin devamına, koruma grubunun II olarak belirlenmesine, yan cephesinden bitişik olduğu Cercle D'orient yapısının özgün durumu ve malzemesinin bozulmuş olmasından dolayı, Cercle D'orient yapısının arka cephesinin açığa çıkarılmasına ve bu cephenin aslına uygun restitüsyon esaslı restorasyonunun uygulanmasına, Rüya Sineması'nın, 30 ve 31 parsellerde bulunan taşınmazların, 33 parselde bulunan diğer taşınmazların korunması gerekli kültür varlığı olmadığına karar verildiği, daha sonra İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 05.03.2010 günlü, 1324 sayılı kararı ile; 33 parselde yer alan Cercle D'orient yapısı, Melek apartmanı, Emek Sineması, İsketinj Apartmanı ve İpek Sinemasına ait rölöve, analitik rölöve, rölöve sistem detayları ve restitüsyon, restitüsyon sistem

T.C.
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
BİRİNCİ KURUL

Y.D. İtiraz No : 2014/8430

2/3

detaylarının uygun olduğuna karar verildiği, 25.03.2010 günlü, 1371 sayılı kararda ise; 33 parseldeki bu yapılara ilişkin Yenileme Uygulama Projesinin restorasyon projeleriyle birlikte uygun olduğuna karar verildiği, son olarak binalara ait projelerin Yangın Yönetmeliğine uygun olup olmadığının incelenmesinden sonra, A ve C bloğa ilişkin restorasyon tadilat projesi, B bloğa ilişkin uygulama tadilat projesi hazırlandığı ve sözü edilen projelerin aynı kurulun 06.05.2010 günlü, 1555 sayılı kararıyla uygun bulunduğu anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlığın teknik ve uzmanlık gerektiren bir nitelik arz etmesi nedeniyle mahkemesince mahallinde keşif ve bilirkişi incelemesi yaptırılmasına karar verilmiş olup; mahallinde gerçekleştirilen keşif ve bilirkişi incelemesi sonucunda hazırlanan ve ayrıntıları dosyada mevcut olan bilirkişi raporunda özetle;" avan projenin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planına uygun olduğu, dava konusu karar ve eki projenin taşınmazın tescilli kültür varlığı özelliği, tarihi değeri, iç ve dış görünüşleri, karakteri ile kullanım amacına uygun olmadığı, sözkonusu projenin kentsel sit alanı olarak belirlenen ve taşınmazın içinde bulunduğu bölgenin tarihi ve kültürel dokusuyla uyumlu olmadığı, dava konusu kararın ve eki projenin kamu yararına uygun olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

Bu durumda; bilirkişi raporu ile dosyada yer alan bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesi sonucunda dava konusu işlemlerde kamu yararı ve hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Dava konusu işlemlerin yürütülmesi halinde tarihi ve kültürel miras olarak nitelendirilmesi sözkonusu olan yapılar açısından telafisi güç, hatta imkansız zararların doğmasına yol açabilecektir.

Açıklanan nedenlerle, davacı itirazının kabulüne, İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nin 20/11/2014 tarih ve E:2014/1825 sayılı kararının kaldırılmasına, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde aranan koşullar dava konusu olayda birlikte gerçekleştiğinden, yürütmenin durdurulmasına, dosyanın mahkemesine iadesine, 19/12/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

BAŞKAN VEKİLİ

ESİN TAN

27483

Üye

MÜZEYYEN ÇOLAK

33588

Üye

ERTAN DEMİRCİ

33612

